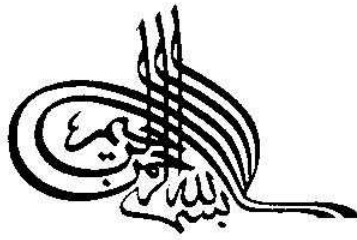

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران
۱۳۵۶۵۷۴

هویت معارف جنگ
شهید شهید علی صادقی

طرح عملیاتی دفاعی ابوذری

خرداد ماه تا شهریور ۱۳۵۹

سرهنگ زرهی ستاد سید یعقوب حسینی

سرشناسه	حسینی، سید یعقوب، ۱۳۱۱ - ۱۳۸۸.
عنوان و نام پدیدآور	طرح عملیاتی دفاعی ابوذر: خردادماه تا شهریور ۱۳۵۹ / سید یعقوب حسینی؛ [برای] هیئت معارف جنگ شهید سپهبد علی صیاد شیرازی.
مشخصات نشر	تهران: ایران سبز، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	۲۱۶ ص: مصور، جدول.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۷۴۱۶-۱۲-۹
وضعیت فهرست نویسی	فیا
یادداشت	نمایه.
موضوع	جنگ ایران و عراق، ۱۳۵۹-۱۳۶۷ -- عملیات پدافندی ابوذر
موضوع	جنگ ایران و عراق، ۱۳۵۹-۱۳۶۷ -- خوزستان
موضوع	جنگ ایران و عراق، ۱۳۵۹-۱۳۶۷ -- ارتش
شناسه افزوده	ایران، ارتش. هیئت معارف جنگ شهید سپهبد علی صیاد شیرازی
رده بندی کنگره	DSR ۱۶۰۷/۴۱۱۰۶
رده بندی دیویی	۰۸۲/۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی	۹۶۷۸۰۹

طرح عملیاتی دفاعی ابوذر

نویسنده: سرهنگ زرهی ستاد سید یعقوب حسینی

نوبت/سال چاپ: اول/ ۱۳۹۴

شماره شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۴۱۶-۱۲-۹

شمارگان: ۱۵۰۰

ناشر: انتشارات ایران سبز - تهران

مرکز پخش: تلفن ۲۲۴۸۸۷۵۶ - ۲۲۴۸۸۶۵۰ - صندوق پستی ۵۵۴ - ۱۹۵۷۵

قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

حق چاپ برای هیئت معارف جنگ «شهید سپهبد علی صیاد شیرازی» محفوظ است

معارف جنگ

«معارف جنگ» مجموعه‌ای از یافته‌ها، ذخایر و دست آوردهای جبهه‌های نبرد حق علیه باطل است که خداوند متعال به پاس فداکاری‌ها، ایثارگری‌ها و برکت خون شهدای والامقام، نصیب رزمندگان اسلام نموده و از سینه‌های جوشان آن‌ها به سینه‌های پاک و تشنه نسل جوان انقلاب اسلامی منتقل می‌گردد.

«هیئت معارف جنگ» از پاییز سال ۱۳۷۳، با تصویب حضرت امام خامنه‌ای و بنیان‌گذاری امیر سرافراز ارتش اسلام «شهید سپهبد علی صیادشیرازی» و حمایت‌های مادی و معنوی مقام معظم رهبری و فرماندهی کل قوا، این رسالت مهم را با روحیه متعالی بسیجی برعهده گرفته و مفتخر است که با الهام از کلام «ورانی خداوند متعال مبنی بر «وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ» صدقات و تلاش دسته‌جمعی در این وادی مقدس گام نهاده و این رسالت افتخارآمیز را که با گرایش پژوهشی - فرهنگی - عملیاتی و آموزشی «شکل گرفته است ادامه دهد و در این راه امید به لطف و یاری خداوند متعال دارم»

شیوه کار هیئت معارف جنگ، در گردآوری تجارب جبهه‌های نبرد از سال ۷۳ تا سال ۷۸ بدین ترتیب بوده است که برانگیختن موانع و مکان هر عملیات، جمعی از رزمندگان اسلام که در آن عملیات نقش مهمی را برعهده داشته‌اند به منطقه عملیات عزیمت نموده و با یادآوری خاطرات خود در صحنه نبرد و برداشته‌های بحر بری، صوتی و تصویری، مجموعه‌ای از حقایق و واقعیت‌های تلخ و شیرین را گردآور، نمود. هیئت معارف جنگ از سال ۷۸ تا سال ۹۴ تعداد ۱۳۰ عنوان کتاب مستند درباره وقایع هشتاد و یک سال دفاع مقدس منتشر نموده است.

آموزش معارف جنگ نیز از سال ۱۳۷۴ به صورت نظری و میدانی برای هر دوره از دانشجویان سال ۳ دانشگاه افسری امام علی (ع) نیروی زمینی و از سال ۱۳۷۳ برای کلیه دانشگاه‌های افسری زمینی، هوایی، دریایی و فارابی ارتش جمهوری اسلامی ایران به اجرا در آمده و تا زمان نگارش این کتاب بیش از ۲۰ هزار نفر از فارغ‌التحصیلان دانشگاه‌های مزبور را در دو مرحله نظری و میدانی مورد آموزش داده است. از سال ۱۳۹۴، آموزش معارف جنگ برای دانش‌آموختگان ۳ دانشگاه قرارگاه پدافند هوایی خاتم‌الانبیاء (ص) نیز به اجرا درآمد.

هیئت معارف جنگ همچنین از سال ۱۳۸۸ آموزش کارکنان وظیفه در مقطع تحصیلات فوق‌دیپلم، لیسانس، فوق لیسانس و دکترا در مراکز آموزش وظیفه را پی‌ریزی نمود و این عزیزان در زمان آموزش مقدماتی و قبل از عزیمت به یگان‌های سازمانی خود به مدت ۱۶ ساعت آموزش معارف جنگ را در ساعات فوق برنامه طی نموده که تا زمان چاپ این کتاب بیش از ۲۰۰ هزار نفر از کارکنان وظیفه که فارغ‌التحصیل دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور می‌باشند، آموزش نظری معارف جنگ را فرا گرفته‌اند. از سال ۱۳۹۰ افسران دوره عالی رسته‌ای، در هر دوره به مدت ۸ ساعت و تا سال ۹۴ تعداد ۲۳۲۵ نفر آموزش معارف جنگ را طی نموده‌اند. از بهمن سال ۱۳۹۳ تا کنون نیز، تعداد ۵۰ هزار نفر سربازان دیپلم و زیر دیپلم نیز در هر دوره به مدت ۸ ساعت تحت آموزش معارف جنگ قرار گرفته‌اند.

هیئت معارف جنگ «شهید سپهبد علی صیادشیرازی»

پیشگفتار

کتابی که ملاحظه می‌فرمایید از سلسله کتاب‌هایی است که جناب سرهنگ زرهی ستاد سید یعقوب حسینی در سال‌های دفاع مقدس به رشته تحریر در آورد. پس از پایان جنگ تحمیلی تعدادی از این کتاب‌ها با عنوان «ارتش جمهوری اسلامی ایران در هشت سال دفاع مقدس» توسط سازمان عقیدتی سیاسی ارتش، انتشار یافت و در زمره کتاب‌های معتبر دفاع مقدس محسوب و تا کنون مورد استفاده بسیاری از نویسندگان و پژوهشگران آن عرصه قرار گرفته است.

هیئت معارف جنگ «شهید سپهبد علی صیاد شیرازی» با استفاده از بایگانی موجود، کتاب حاضر را به دسترس دست‌یافتنی و مجدداً بررسی و با حذف اضافات و انجام تصحیحات لازم در مرحله انتشار قرار داد. امید است برای روشن شدن حقایق بخشی از تاریخ نظامی این کشور، اقدام مفید و اندگار انجام شده باشد.

در ماه‌های پایانی سال ۱۳۸۸، متأسفانه اطلاع یافتیم که نویسنده محترم در تاریخ ۸۸/۱۰/۱۴ وفات یافته‌اند.

ایشان دوران پر افتخار و زندگی سالم و آبرومند به ما در کسوت نظامی و سال‌های بعد از پیروزی انقلاب اسلامی به ویژه در ابتدای جنگ تحمیلی طی نمودند. پس از بازنشستگی نیز، تاریخ نظامی دفاع مقدس را در چند مجلد تالیف و خدمت بزرگی در عرصه علمی نظامی کشور از خود به یادگار گذاشته‌اند. آرزو داریم خداوند متعال، ایشان را با مجاهدان فی سبیل‌الله محشور و به بازماندگان آن مرحوم نیز سلامت و سعادت دنیوی و اخروی نصیب فرماید.

هیئت معارف جنگ «شهید سپهبد علی صیاد شیرازی»

فهرست

۱۵	معرفی نویسنده
۱۷	سخن ویراستار
۲۳	مقدمه
۲۷	قسمت یکم: کلیات
۳۹	قسمت دوم: طرح‌ها و دستورات عملیاتی
۴۲	طرح عملیاتی دفاعی ابوذر
۵۱	پیوست الف: سازمان رزمی عملیات دفاعی
۵۵	پیوست ب: اطلاعات طرح عملیاتی دفاعی ابوذر
۷۰	جدول پیوست الف: سازمان رزمی
۷۳	پیوست ج: پشتیبانی خدمات
۸۲	پیوست چ: مخابرات
۸۹	ضمیمه ۲ پیوست ج: اسناد و اسلحه
۹۷	قسمت سوم: پیامها و دستورات
۱۹۵	تصاویر و جداول الحاقی
۱۹۶	طول مرزهای ج-۱- ایران بر اساس نقشه‌های پوششی ۵۰۰۰:
۱۹۷	مرز دریایی ج-۱- ایران با کشورهای همسایه در خلیج فارس، دریای عمان و خزر
۱۹۸	طول مرز کشورهای همسایه با استان‌های هم مرز
۹۹	وسعت و جمعیت دو کشور ایران و عراق در آغاز جنگ تحمیلی
۲۰۰	نقشه جغرافیایی عراق و نمایی از مرزهای مشترک با ایران
۲۰۱	نحوه استقرار سپاه ۱ و ۲ و ۳ عراق در آغاز جنگ تحمیلی
۲۰۲	تهاجم بزرگ هوایی ارتش عراق به پایگاه‌های هوایی ایران در ۵۹/۶/۳۱
۲۰۳	اهداف نظامی و محورهای تهاجم ارتش عراق به ایران
۲۰۴	محور تهاجم ارتش عراق به استان خوزستان
۲۰۵	مقایسه نسبی تجهیزات عمده ارتش‌های ایران و عراق در آغاز جنگ
۲۰۶	مقایسه تعداد لشکرهای ارتش ایران و عراق در آغاز جنگ تحمیلی
۲۰۷	مقایسه گردان‌های رزمایشی ایران و عراق در آغاز جنگ
۲۰۸	مقایسه گردان‌های پشتیبانی رزمی نیروی زمینی ایران و عراق در آغاز جنگ
۲۰۹	نمایه

فهرست پیام‌ها، دستورات و هدایت عملیات

۹۹	فعالیت‌های نیروی عراق در مقابل آبادان: از سماجا ۳ مرکز فرماندهی- ۵۹/۱/۱۵
۹۹	مانور: از سماجا ۳ مرکز فرماندهی- ۵۹/۱/۱۶
۹۹	تقویت نیرو در خزل آباد: از سماجا ۳ مرکز فرماندهی- ۵۹/۱/۱۷
۱۰۰	جیره و ساز و برگ: از سماجا ۴ (مد- منابع)- ۵۹/۱/۱۷
۱۰۰	آماده باش: از نزاجا معاونت عملیات و اطلاعات (مد عملیات)- ۵۹/۱/۱۸
۱۰۱	آماده باش: از نزاجا معاونت عملیات و اطلاعات (مد عملیات)- ۵۹/۱/۱۹
۱۰۱	هواپیمای مهاجر: در فرودگاه آبادان از اهواز لشکر ۹۲- ۵۹/۱/۲۰
۱۰۲	نیروهای عراقی متقابل با سه تیلا: از نزاجا معاونت عملیات و اطلاعات- مد اطلاعات- ۵۹/۱/۲۰
۱۰۲	آماده باش: از نزاجا معاونت عملیات و اطلاعات (مد عملیات)- ۵۹/۱/۲۱
۱۰۲	حفاظت سد دز فول: از نزاجا معاونت عملیات و اطلاعات نزاجا (مد عملیات)- ۵۹/۱/۲۱
۱۰۳	حفاظت تأسیسات وزارت نفت: از سماجا ۳ مرکز فرماندهی- ۵۹/۱/۲۱
۱۰۳	گزارش نوبه عملیاتی: از لشکر ۹۲ زرهی، رکن ۳- ۵۹/۱/۲۱
۱۰۴	پدافند هوایی سد دز و کارون: از لشکر ۹۲- ۵۹/۱/۲۱
۱۰۴	گزارش نوبه‌ای عملیاتی شماره ۵۹/۱/۲۲: ۵۹/۱/۲۲:۲
۱۰۴	کنترل ورود اسلحه: از نزاجا معاونت عملیات و اطلاعات- ۵۹/۱/۲۳
۱۰۵	دفاع غیر عامل: از نزاجا معاونت عملیات و اطلاعات (مد عملیات)- ۵۹/۱/۲۳
۱۰۵	اعلام وضعیت: از لشکر ۹۲- ۵۹/۱/۲۲
۱۰۶	فعالیت دشمن در مقابل موسیان: از ستاد عملیات مشترک ستاد فرماندهی- ۵۹/۱/۲۳
۱۰۶	منطقه مسئولیت لشکر: از اهواز- ۵۹/۱/۲۳
۱۰۷	تشکیل دسک: از لشکر ۹۲ زرهی- ۵۹/۱/۲۴
۱۰۷	اعزام افسران رابط و ناظر مقدم: از سماجا ۳ (مرکز فرماندهی)- ۵۹/۱/۲۴
۱۰۷	گزارش نوبه‌ای عملیاتی شماره ۳: از لشکر ۹۲ زرهی- ۵۹/۱/۲۴
۱۰۸	احتمال اشغال جزیره مینو: از سماجا ۳ مرکز فرماندهی- ۵۹/۱/۲۶
۱۰۸	گزارش سیاه پاسداران آبادان: از لشکر ۹۲ زرهی- ۵۹/۱/۲۶
۱۰۹	گزارش نوبه‌ای عملیاتی شماره ۴: از لشکر ۹۲ زرهی- ۵۹/۱/۲۷
۱۰۹	گزارش نوبه‌ای شماره ۴: از اهواز- ۵۹/۱/۲۷
۱۰۹	ورود و جابه‌جایی یگان‌ها: از لشکر ۹۲ زرهی- ۵۹/۱/۲۹

- ۱۱۰ وحدت فرماندهی در گردان دژ: از نزاجا معاونت عملیات و اطلاعات (مد اطلاعات) - ۵۹/۱/۳۰
- ۱۱۰ بازدید ریاست جمهوری و فرماندهی کل قوا از یگان‌ها و نوار مرزی: از لشکر ۹۲ زرهی رکن سوم - ۵۹/۱/۳۰
- ۱۱۱ تقویت پاسگاه‌های مرزی خرمشهر: از ستاد عملیاتی مشترک - ۵۹/۲/۱
- ۱۱۲ گزارش نوبه‌ای عملیاتی شماره ۱: از اهواز - ۵۹/۲/۲
- ۱۱۲ حفاظت سایت دهلران: از نزاجا معاونت عملیات و اطلاعات (مد عملیات) - ۵۹/۲/۲
- ۱۱۳ ارتباط ستون اعزامی به پل کرخه: از قرارگاه ۳ منطقه عملیاتی (مخ) - ۵۹/۲/۲
- ۱۱۳ گزارش نوبه‌ای شماره ۷: از اهواز - ۵۹/۲/۳
- ۱۱۴ حمل افراد بازداشت شده به تهران: از نزاجا معاونت عملیات و اطلاعات (مد عملیات) - ۵۹/۲/۴
- ۱۱۴ حمل هوایی افراد بازداشت شده: از لشکر ۹۲ زرهی - ۵۹/۲/۴
- ۱۱۵ ستاد عملیات رونق سماجا، ۳ عملیات - ۵۹/۲/۴
- ۱۱۵ اعزام گردان ۱۲۳: از اصفهان - ۵۹/۲/۵
- ۱۱۵ پدافند هوایی پالایشگاه آبادان: سماجا ۳ مرکز فرماندهی - ۵۹/۲/۷
- ۱۱۶ وقایع خوزستان: از نزاجا (معاونت عملیات و اطلاعات مد عملیات) - ۵۹/۲/۸
- ۱۱۶ گزارش نوبه‌ای عملیاتی شماره ۹: از لشکر ۹۲ زرهی (رکن سوم) - ۵۹/۲/۸
- ۱۱۷ آمادگی پایگاه وحدتی: از ستاد لشکر ۹۲ زرهی (رکن سوم) - ۵۹/۲/۸
- ۱۱۷ گزارش نوبه‌ای عملیاتی شماره ۱۰: از اهواز لشکر ۹۲ - ۵۹/۲/۱۰
- ۱۱۸ گزارش آتشبار فرودگاه آبادان از اهواز لشکر ۹۲ - ۵۹/۲/۱۰
- ۱۱۸ تقویت نیروهای عراق در مرز خرمشهر: از سماجا ۳ (مرکز فرماندهی) - ۵۹/۲/۱۲
- ۱۱۸ آموزش گردان توپخانه: از لشکر ۹۲ زرهی، رکن سوم - ۵۹/۲/۱۳
- ۱۱۹ فوق‌العاده انفرادی: از ستاد لشکر ۹۲ زرهی، رکن سوم (عملیات) - ۵۹/۲/۱۴
- ۱۲۰ گزارش نوبه‌ای عملیاتی شماره ۱۱: از لشکر ۹۲ زرهی - ۵۹/۲/۱۴
- ۱۲۰ گزارش نوبه‌ای شماره ۱۲: از لشکر ۹۲ زرهی، رکن سوم - ۵۹/۲/۱۵
- ۱۲۱ دسک اهواز: از لشکر ۹۲ زرهی رکن سوم - ۵۹/۲/۱۶
- ۱۲۲ عکسبرداری از نوار مرزی: از لشکر ۹۲ زرهی رکن سوم - ۵۹/۲/۱۶
- ۱۲۲ کمیسیون در پایگاه دریایی خرمشهر: از سماجا ۳ مرکز فرماندهی - ۵۹/۲/۱۷
- ۱۲۲ تیواندازی به پل بستان: از سماجا ۳ مرکز فرماندهی - ۵۹/۲/۱۷
- ۱۲۳ بررسی اشکالات ساختمانی سایتهای هاگ اهواز و ماهشهر: از ستاد نیروی هوایی جمهوری اسلامی ایران - ۵۹/۲/۱۷
- ۱۲۴ مدت تعویض یگان‌ها: از نزاجا معاونت عملیات و اطلاعات (مد عملیات) - ۵۹/۲/۱۸
- ۱۲۴ درخواست استاندار خوزستان: از معاونت عملیات و اطلاعات نزاجا (مد عملیات تلفنی) - ۵۹/۲/۲۸

- ۱۲۵ عدم دخالت استاندار در امور نظامی؛ از سماجا، مرکز فرماندهی- ۵۹/۲/۲۸
- ۱۲۵ گزارش نوبه‌ای عملیاتی شماره ۱۲: از لشکر ۹۲ زرهی، رکن سوم- ۵۹/۲/۲۹
- ۱۲۶ مواد غذایی و دارویی برای کمک به لشکر ۲۸: از لشکر ۹۲ زرهی، رکن ۲- ۵۹/۲/۳۰
- ۱۲۶ گزارش نوبه‌ای عملیاتی شماره ۱۴: از لشکر ۹۲ زرهی رکن سوم- ۵۹/۳/۱
- ۱۲۷ گزارش نوبه‌ای: از ف، منطقه غرب، رکن سوم- ۵۹/۳/۲
- ۱۲۷ فرمانده یگان پدافند هوایی فرودگاه اهواز: از لشکر ۹۲ زرهی، رکن سوم- ۵۹/۳/۵
- ۱۲۸ هواپیمای مشکوک در نوار مرزی خرمشهر: از سماجا- ۵۹/۳/۵
- ۱۲۸ تیراندازی به طرف باغ دوبرج: از سماجا ۳ (ستاد عملیات مشترک غرب)- ۵۹/۳/۸
- ۱۲۸ اعزام نیرو برای راندن مری مهران: از لشکر ۹۲، رکن سوم- ۵۹/۳/۸
- ۱۲۹ گزارش نوبه‌ای عملیاتی شماره ۱۵: از لشکر ۹۲ زرهی، ر ۲- ۵۹/۳/۸
- ۱۲۹ تیراندازی نیروهای عراق به سمت دهن: از نزاجا (معاونت عملیات و اطلاعات)
- ۱۳۰ استقرار دسته کمکی در حوالی بهر آباد: از ستاد لشکر ۹۲ زرهی- ۵۹/۳/۹
- ۱۳۰ انهدام دو پاسگاه عراقی: از ف، لشکر ۹۲ زرهی، رکن سوم- ۵۹/۳/۹
- ۱۳۰ هدایت عملیات در مهران: از ستاد لشکر ۹۲ زرهی، رکن سوم- ۵۹/۳/۱۰
- ۱۳۱ احتمال حمله به کشور ایران: از ستاد عملیاتی مشترک غرب- ۵۹/۳/۱۰
- ۱۳۱ تیراندازی به پاسگاه سالار: از سماجا (مرکز فرماندهی)- ۵۹/۳/۱۰
- ۱۳۱ درخواست پشتیبانی هلیکوپتر: از سماجا ۳ مرکز فرماندهی- ۵۹/۳/۱۰
- ۱۳۲ تیراندازی هوایی عراق به جاده مهران- رضاآباد: از ستاد لشکر ۹۲ زرهی- ۵۹/۳/۱۰
- ۱۳۲ فرماندهی منطقه مهران: از نزاجا، معاونت عملیات و اطلاعات (مد عملیات)- ۵۹/۳/۱۰
- ۱۳۳ سلاحهای مورد نیاز سپاه: از سپاه پاسداران انقلاب اسلامی- ۵۹/۳/۱۰
- ۱۳۳ وضعیت منطقه مهران: از نزاجا، رکن سوم- مرکز فرماندهی- ۵۹/۳/۱۱
- ۱۳۴ پاسگاه فرماندهی تیپ ۳۷ زرهی: از لشکر ۹۲ زرهی رکن سوم- ۵۹/۳/۱۱
- ۱۳۴ تقویت نیرو از سمیده تا بیات: از ستاد لشکر ۹۲ زرهی، رکن سوم- ۵۹/۳/۱۲
- ۱۳۵ سلاحهای مورد نیاز سپاه: از لشکر ۹۲ زرهی- ۵۹/۳/۱۲
- ۱۳۵ گردان توپخانه ۱۳۰ م: از لشکر ۹۲ زرهی، رکن سوم- ۵۹/۳/۱۳
- ۱۳۶ آتش‌های موجود در مهران: از نزاجا معاونت عملیات و اطلاعات، مد عملیات- ۵۹/۳/۱۴
- ۱۳۶ تعویض یگان ارتفاعات الله اکبر: از لشکر ۹۲ زرهی- ۵۹/۳/۱۵
- ۱۳۶ حفاظت طرح دهلران: از نزاجا، معاونت عملیات و اطلاعات، مد عملیات- ۵۹/۳/۱۵
- ۱۳۷ فرماندهی یگان‌های منطقه مهران: از نزاجا، معاونت عملیات و اطلاعات (مد عملیات)- ۵۹/۳/۱۷

- ۱۳۸ گزارش نهاجا از نوار مرزی: از نزاجا، معاونت و اطلاعات (مد عملیات) - ۵۹/۳/۱۷
- ۱۳۸ گزارش گروه رزمی مهران: از لشکر ۹۲ زرهی، رکن سوم - ۵۹/۳/۱۸
- ۱۳۸ درخواست استقرار گردان ۲۸۳ در پادگان حمید: از لشکر ۹۲ زرهی، رکن سوم - ۵۹/۳/۱۸
- ۱۳۹ گردان ۲۸۳ سوار زرهی: از نزاجا مد عملیات - ۵۹/۳/۱۸
- ۱۳۹ نیاز مخابراتی تیپ ۳۷: از لشکر ۹۲ زرهی، رکن سوم - ۵۹/۳/۱۸
- ۱۴۰ عملیاتی نمودن کنترل مخابراتی سرخه: از ستاد عملیاتی مشترک غرب - ۵۹/۳/۱۹
- ۱۴۰ تجاوز هوایی عراق: از نزاجا، معاونت عملیات و اطلاعات، مد عملیات - ۵۹/۳/۲۰
- ۱۴۱ تقویت سرتاسر مرز مقابل وسیله نیروهای عراقی: از نزاجا، معاونت عملیات و اطلاعات (مد عملیات) - ۵۹/۳/۲۰
- ۱۴۱ اجتناب از آسیب باسیسات نفتی: از سماجا ۳ مرکز فرماندهی - ۵۹/۳/۲۲
- ۱۴۲ یگان‌های اعزامی به مهران: از لشکر ۹۲ زرهی، رکن سوم - ۵۹/۳/۲۲
- ۱۴۲ گزارش مرکز عملیات اروندر: از لشکر ۹۲ زرهی، رکن سوم - ۵۹/۳/۲۲
- ۱۴۳ گزارش کلی عملیات مهر: از فرمانده عملیات مهران، سرهنگ زرهی ستاد باندپیور - ۵۹/۳/۲۴
- ۱۴۷ تقویت پاسگاه‌های کوشک و طایفه: از لشکر ۹۲ زرهی، رکن سوم - ۵۹/۳/۲۷
- ۱۴۷ گزارش کذب: از گردان ۲۵۶ تانک
- ۱۴۸ مخابرات تیپ ۳۷: از نزاجا، معاونت عملیات و اطلاعات (مد عملیات) - ۵۹/۳/۲۸
- ۱۴۸ ورود برادران پاسدار در حوزه ژاندارمری خسروآباد: از لشکر ۹۲ زرهی، رکن سوم - ۵۹/۳/۲۹
- ۱۴۸ فرسودگی یگان‌ها: از لشکر ۹۲ زرهی، رکن سوم - ۵۹/۳/۲۹
- ۱۵۲ درخواست تشویق: از استاندار ایلام - ۵۹/۴/۱
- ۱۵۲ آتشبار کانپوشا در خسروآباد: از لشکر ۹۲ - ۵۹/۴/۵
- ۱۵۲ سقوط هواپیمای خودی در منطقه بین دژها: از لشکر ۹۲ - ۵۹/۴/۵
- ۱۵۳ شهید ستوانیکم خلبان حسین باستانی: از سماجا ۳، مرکز فرماندهی - ۵۹/۴/۵
- ۱۵۳ نیروهای مستقر در ارتفاعات الله اکبر: از اهواز - ۵۹/۴/۱۰
- ۱۵۳ فرسودگی یگان‌ها: از نزاجا معاونت عملیات و اطلاعات (مد عملیات) - ۵۹/۴/۱۱
- ۱۵۴ پاسگاه انجیره و نی‌خزر زیر آتش دشمن: از سماجا ۳ (مرکز فرماندهی) - ۵۹/۴/۱۲
- ۱۵۴ پاسگاه سمیده در زیر آتش سنگین توپخانه عراق: از سماجا ۳، مرکز فرماندهی - ۵۹/۴/۱۴
- ۱۵۴ اعزام نیروی کمکی به سمیده: از لشکر ۹۲ زرهی، رکن سوم - ۵۹/۴/۱۴
- ۱۵۵ تیپ ۲ زرهی آماده دفع تجاوز: از نزاجا (مد عملیات) - ۵۹/۴/۱۴
- ۱۵۵ مقابله با نیروی عراق در مسیر سمیده به دهلران: از سماجا ۳ (مرکز فرماندهی) - ۵۹/۴/۱۴
- ۱۵۵ گزارش کلی عملیات منطقه مهران: از لشکر ۹۲ زرهی، رکن سوم - ۵۹/۴/۱۴
- ۱۵۶ موضع‌گیری ارتش عراق در پیچ‌انگیزه: از سماجا ۳ (مرکز فرماندهی) - ۵۹/۴/۱۴

- تقویت پاسگاه سمیده و فکه؛ از لشکر ۹۲ زرهی - ۵۹/۴/۱۴ ۱۵۶
- محاصره پاسگاه سمیده و تجاوز هوایی به موسیان؛ از سماجا ۳ مرکز فرماندهی - ۵۹/۴/۱۴ ۱۵۷
- ابلاغ پاسخ قاطعانه به تجاوز دشمن؛ از ل ۸۱ زرهی، رکن سوم - ۵۹/۴/۱۴ ۱۵۷
- نیروهای عراق در بین ای حدود، شلمچه؛ از سماجا ۳، مرکز فرماندهی - ۵۹/۴/۱۶ ۱۵۷
- تقویت دژها؛ از سماجا ۳، مرکز فرماندهی - ۵۹/۴/۱۶ ۱۵۸
- تکذیب محاصره پاسگاه سمیده؛ از لشکر ۹۲، رکن سوم - ۵۹/۴/۱۷ ۱۵۸
- مأموریت‌های واگذاری به تیپ ۳۷ زرهی؛ از تیپ ۳۷ زرهی، رکن سوم - ۵۹/۴/۱۷ ۱۵۸
- حادثه تفنگ ۱۰ م؛ از لشکر ۹۲ رکن سوم - ۵۹/۴/۱۷ ۱۵۹
- تخریب تأسیسات نفتی به وسیله دشمن؛ از سماجا ۳ مرکز فرماندهی - ۵۹/۴/۱۸ ۱۶۰
- استانداری خوزستان؛ از سماجا ۳ مرکز فرماندهی - ۵۹/۴/۱۹ ۱۶۰
- هماهنگی با استانداری در امور جابجایی؛ از نزاجا، معاونت اطلاعات و عملیات (مد عملیات) - ۵۹/۴/۱۹ ۱۶۰
- تلاش برای تخریب تأسیسات نفتی؛ از لشکر ۹۲ زرهی (رکن ۳) - ۵۹/۴/۲۰ ۱۶۱
- تصمیمات استانداری خوزستان؛ از استاندار خوزستان - ۵۹/۴/۲۰ ۱۶۱
- درخواست تیپ ۳ زرهی؛ از ستاد لشکر ۹۲ زرهی - ۵۹/۴/۲۰ ۱۶۲
- ترک سربازخانه‌ها توسط پاسداران و استانداری؛ از نذاجا مدیریت عملیات - ۵۹/۴/۳۱ ۱۶۲
- ممنوعیت دخالت در امور پادگانها؛ از نزاجا (معاونت عملیات و اطلاعات) - ۵۹/۴/۲۱ ۱۶۲
- جابجایی توپها؛ از اهواز - ۵۹/۴/۲۳ ۱۶۳
- گزارش کلی عملیات منطقه مهران؛ از نزاجا، معاونت عملیات و اطلاعات (مد عملیات) - ۵۹/۴/۲۳ ۱۶۳
- تأمین تأسیسات نفتی حوالی سمیده؛ از اهواز - ۵۹/۴/۲۳ ۱۶۳
- پدافند هوایی؛ از نزاجا، معاونت عملیات و اطلاعات مد عملیات - ۵۹/۴/۲۵ ۱۶۴
- پدافند هوایی؛ از سماجا ۲، مرکز فرماندهی ۱۶۴
- درخواست سپاه پاسداران برای جنگ‌افزار و پرسنل؛ از ستاد لشکر ۹۲ زرهی، رکن ۳ - ۵۹/۴/۲۵ ۱۶۵
- درخواست تقویت آتش پاسگاه چیلات؛ از نزاجا، معاونت عملیات و اطلاعات (مد عملیات) - ۵۹/۴/۲۷ ۱۶۵
- پدافند هوایی؛ از نزاجا، معاونت عملیات و اطلاعات (مد عملیات) - ۵۹/۴/۲۷ ۱۶۶
- احتمال حمله هوایی به پاسگاه فکه و سمیده؛ از لشکر ۹۲ زرهی، ر ۲ - ۵۹/۴/۲۷ ۱۶۶
- مشکلات گروه رزمی ۳۷؛ از گروه رزمی ۳۷ - ۵۹/۴/۲۷ ۱۶۶
- گزارش اطلاعاتی ژاندارمری؛ از نزاجا، رکن ۲ - ۵۹/۴/۲۷ ۱۶۷
- وضعیت تیپ ۳۷ زرهی؛ از لشکر ۹۲ زرهی - ۵۹/۴/۲۷ ۱۶۸
- درخواست توپ ۵۷ م؛ از ستاد لشکر ۹۲ زرهی رکن سوم - ۵۹/۴/۲۸ ۱۶۸

- ۱۶۸ مشکلات پرسنل تأسیسات نفتی: از نزاجا (عملیات) - ۵۹/۴/۲۸
- ۱۶۹ مسئولیت سرپرستی لشکر ۹۲: از نزاجا، معاونت اطلاعات و عملیات (مد عملیات) - ۵۹/۴/۲۹
- ۱۶۹ تقویت پاسگاه بیات: از نزاجا، معاونت اطلاعات و عملیات (مد عملیات) - ۵۹/۴/۳۰
- ۱۷۰ اعزام یک دسته پیاده تقویت شده به پاسگاه بیات: از لشکر ۹۲ زرهی، رکن سوم - ۵۹/۴/۳۰
- ۱۷۰ درخواست مجوز تعویض یگان‌های مستقر در ارتفاعات الله‌اکبر: از لشکر ۹۲ زرهی رکن سوم - ۵۹/۴/۳۰
- ۱۷۰ بهره‌برداری از چاه‌های نفت منطقه دهلران: از سماجا ۳، مرکز فرماندهی - ۵۹/۵/۱
- ۱۷۱ دسته مخابرات تیپ ۲ زرهی: از لشکر ۹۲ زرهی - ۵۹/۵/۱
- ۱۷۱ تیراندازی به سمت پاسگاه طلایه قدیم: از سماجا ۳، مرکز فرماندهی - ۵۹/۵/۲
- ۱۷۱ نیروی عراقی در مقابل پاسگاه طلایه قدیم: از سماجا ۳، مرکز فرماندهی - ۵۹/۵/۲
- ۱۷۲ مدت مأموریت یگان‌های اعزامی به غرب: از نزاجا، معاونت عملیات و اطلاعات
- ۱۷۳ تعویض پرسنل آتشبار ۱۷۵: از ستاد لشکر ۹۲ زرهی، رکن سوم - ۵۹/۵/۲
- ۱۷۳ نیروهای عراقی مقابل سماجا ۳: از لشکر ۹۲ زرهی، رکن سوم - ۵۹/۵/۲
- ۱۷۳ حفاظت چاه‌های نفت: از لشکر ۹۲ زرهی، رکن سوم - ۵۹/۵/۲
- ۱۷۴ دریافت وسایل امانی واگذاری به سماجا ۳: از نزاجا، معاونت عملیات و اطلاعات (مد عملیات) - ۵۹/۵/۳
- ۱۷۴ تکلیف پرسنل تیپ ۲: از نزاجا، معاونت عملیات و اطلاعات (مد عملیات) - ۵۹/۵/۵
- ۱۷۴ درخواست گروه رزمی ۳۷: از ستاد لشکر ۹۲ زرهی، رکن سوم - ۵۹/۵/۵
- ۱۷۵ درخواست مجوز تعویض یگان‌های عین‌خوش و موسیان: از ستاد لشکر ۹۲ زرهی - ۵۹/۵/۶
- ۱۷۵ تیراندازی پاسداران به پاسگاه، سوبله عراق و گزارش ژاندارمری: از ستاد لشکر ۹۲ زرهی - ۵۹/۵/۶
- ۱۷۶ تیراندازی شدید به پاسگاه سوبله: از سماجا ۳، مرکز فرماندهی - ۵۹/۵/۶
- ۱۷۶ چاه‌های نفت منطقه موسیان: از نزاجا - ۵۹/۵/۶
- ۱۷۶ حفاظت تأسیسات نفت منطقه دهلران: از نزاجا (عملیات) - ۵۹/۵/۶
- ۱۷۷ سانه هواپیمای اف ۵: از نزاجا (مد عملیات) - ۵۹/۵/۶
- ۱۷۷ تعویض پرسنل آتشبار ۱۳۰ م: از ستاد لشکر ۹۲ زرهی، رکن سوم - ۵۹/۵/۶
- ۱۷۸ تعویض یگان‌های ارتفاعات الله‌اکبر: از ستاد لشکر ۹۲ زرهی، رکن سوم - ۵۹/۵/۶
- ۱۷۸ درخواست مجوز تعویض یگان‌ها: از ستاد لشکر ۹۲ زرهی - ۵۹/۵/۶
- ۱۷۸ درگیری مرزی: از لشکر ۹۲ زرهی، رکن سوم - ۵۹/۵/۶
- ۱۷۹ ایجاد درگیری به وسیله سپاه و ترک صحنه: از سماجا ۳، مرکز فرماندهی - ۵۹/۵/۷
- ۱۷۹ گزارش اطلاعاتی ژاندارمری از کشور عراق: از سماجا ۳، مرکز فرماندهی - ۵۹/۵/۷
- ۱۸۰ تعویض یگان‌های ارتفاعات الله‌اکبر: از ستاد لشکر ۹۲ زرهی رکن سوم، عملیات - ۵۹/۵/۱۲
- ۱۸۰ گردان مستقر در الله‌اکبر: از سپاه پاسداران انقلاب اسلامی خوزستان - ۵۹/۵/۱۲

۱۸۱	همه‌پیکاری با تعویض: از معاونت عملیات و اطلاعات نراجا (مد عملیات) - ۵۹/۵/۱۲
۱۸۱	تعویض گروهان سوار زرهی: از ستاد لشکر ۹۲ زرهی - ۵۹/۵/۱۲
۱۸۱	تعویض پرسنل آتشبار ۱۵۵ م: از ستاد لشکر ۹۲ زرهی - ۵۹/۴/۱۳
۱۸۲	تقویت پاسگاه فکه: از لشکر ۹۲ زرهی، رکن سوم - ۵۹/۵/۱۴
۱۸۲	گروه رزمی تیپ ۳۷: از قرارگاه ۳ منطقه فارس رکن سوم - ۵۹/۵/۱۴
۱۸۲	تعویض گروهان‌های گردان دژ: از لشکر ۹۲ زرهی، رکن سوم - ۵۹/۵/۱۵
۱۸۳	یگان پدافند هوایی: از ستاد لشکر ۹۲ زرهی، رکن سوم، عملیات - ۵۹/۵/۱۶
۱۸۳	تقویت پاسگاه نیلومتر ۲۵: از سماجا ۳، مرکز فرماندهی - ۵۹/۵/۱۸
۱۸۴	تعویض یگان‌ها: از ستاد لشکر ۹۲ زرهی رکن سوم - ۵۹/۵/۱۸
۱۸۴	تعویض یگان‌ها: پدافند هوایی، از لشکر ۹۲ زرهی، رکن سوم - ۵۹/۵/۱۸
۱۸۴	تقویت یگان کیلومتر ۲۵: از نراجا، معاونت عملیات و اطلاعات (مد عملیات) - ۵۹/۵/۱۸
۱۸۵	تعویض یگان‌ها: از لشکر ۹۲ زرهی، رکن سوم - ۵۹/۵/۱۸
۱۸۵	ارسال مشخصات ابلاغ رمز: از نراجا، معاونت عملیات و اطلاعات - ۵۹/۵/۱۹
۱۸۵	تقویت پاسگاه تنومه: از ستاد لشکر ۹۲ زرهی، رکن سوم (عملیات) - ۵۹/۵/۱۹
۱۸۶	گشت‌زنی در محدوده چاه‌های نفت دهلران: از ستاد لشکر ۹۲ زرهی، رکن سوم - ۵۹/۵/۱۹
۱۸۷	خرابکاری ضد انقلاب: از سماجا ۳، مرکز فرماندهی - ۵۹/۵/۲۰
۱۸۷	حفاظت مناطق نفت خیز دهلران: از ستاد ۹۲ زرهی، رکن سوم - ۵۹/۵/۲۱
۱۸۸	چاه‌های نفت موسیان: از نراجا، (مد عملیات) - ۵۹/۵/۲۲
۱۸۸	مشاهدات میدانی از نیروهای دشمن: از لشکر ۹۲ زرهی، رکن سوم، عملیات - ۵۹/۵/۲۲
۱۸۹	نیروی مستقر از فکه تا صفویه: از لشکر ۹۲ زرهی، رکن سوم - ۵۹/۵/۲۲
۱۹۰	نیروهای مستقر در منطقه دهلران: از لشکر ۹۲ زرهی - ۵۹/۵/۲۳
۱۹۱	آمادگی حمله عراق به ایران: از سماجا ۳، مرکز فرماندهی - ۵۹/۵/۲۳
۱۹۱	تقویت پاسگاه کیلومتر ۲۵: از نراجا، مد عملیات - ۵۹/۵/۲۳
۱۹۱	مشخصات گوینده پیام: از ستاد لشکر ۹۲ زرهی، رکن سوم - ۵۹/۵/۲۵
۱۹۲	تعویض گروهان‌های سوار زرهی: از لشکر ۹۲ زرهی، رکن سوم - ۵۹/۵/۲۷
۱۹۲	اعزام نیرو دهلران و موسیان: از لشکر ۹۲ زرهی، رکن سوم - ۵۹/۵/۲۸
۱۹۳	دستورالعمل برقراری امنیت مرزهای خوزستان: رکن سوم ستاد نراجا - ۵۹/۵/۲۸

معرفی نویسنده

سرهنک زرهی ستاد، سید یعقوب حسینی در سال ۱۳۱۱ در خانواده‌ای مذهبی در ابهر به دنیا آمد. تحصیلات خود را در ابهر و سپس در تهران ادامه داد و در سال ۱۳۳۱ وارد دانشکده افسری و سال ۱۳۳۴ با درجه ستوان دومی فارغ‌التحصیل شد. پس از پایان دوره آموزش رسته زرهی، در لشکر اصفهان مشغول به خدمت شد.

در سال ۱۳۴۶ پس از طی دوره دانشکده فرماندهی و ستاد به

لشکر ۹۲ اهواز منتقل شد که آن زمان مصادف با آغاز اختلافات مرزی ایران و عراق و صف‌آرایی نظامی طرفین بود. وی در سمت افسر عملیات و طراح طرح‌های عملیاتی مربوطه در لشکر تا سال ۱۳۵۴ و عقد قرارداد ۱۹۷۵ الجزایر فعال بود. از سال ۱۳۵۶، فرماندهی تیپ سوم لشکر ۹۲ زرهی را عهده‌دار بوده و پس از پیروزی انقلاب اسلامی در مدیریت آمادگی رزمی معاونت عملیات و اطلاعات ستاد نیروی زمینی خدمت کرد. با آغاز جنگ تحمیلی در سال ۱۳۵۹ در سمت جانشین عملیاتی نزاجا، خراسان اعزام شد. در سال ۱۳۶۰ با درخواست شخصی، بازنشسته شد.

پس از بازنشستگی در دانشکده فرماندهی و ستاد نیروی زمینی و سازمان عقیدتی - سیاسی ارتش، مشغول تهیه و تنظیم تاریخ جنگ شد. با حمایت فرمانده وقت نزاجا - سرهنک صیاد شیرازی - توانست تعداد قابل توجهی کتاب درباره عملیات‌های هشت سال جنگ تدوین کند که تاکنون تعدادی از آن‌ها در مرحله انتشار قرار گرفته و بقیه نیز در مراکز دانشگاهی و پژوهشی آجا مورد استفاده می‌باشد.

در دی ماه سال ۱۳۸۸ به دیار ابدی پیوستند. روحشان شاد.

عناوین کتاب‌های منتشر شده توسط هیئت معارف جنگ «شهید سپهبد علی صیاد شیرازی»

به قلم: سرهنگ زرهی ستاد سید یعقوب حسینی

(از سال ۱۳۸۶ تا ۱۳۹۴)

۱۳۸۶	جبهه جنوب در شهریور ۵۹
۱۳۸۷	تاریخ نظامی جنگ تحمیلی جلد ۱ (زمینه‌ها - بروز جنگ)
۱۳۸۷	تاریخ نظامی جنگ تحمیلی جلد ۲ (برخوردهای مرز - سبل از آغاز جنگ تحمیلی)
۱۳۹۰	عملیات والفجر مؤدیان
۱۳۹۰	نبردهای سال ۱۳۶۲ تا پایان سال ۱۳۶۴
۱۳۹۱	لشکر ۹۲ زرهی در سال اول جنگ تحمیلی
۱۳۹۲	تیپ ۱ لشکر ۹۲ زرهی در آغاز جنگ تحمیلی
۱۳۹۲	سیل مصنوعی برای پدافند در خوزستان
۱۳۹۲	تیپ ۲ لشکر ۹۲ زرهی در آغاز جنگ تحمیلی
۱۳۹۲	تیپ ۳ لشکر ۹۲ زرهی در آغاز جنگ تحمیلی
۱۳۹۲	عملیات کلی سال اول جنگ تحمیلی در خوزستان
۱۳۹۳	عملیات رمضان
۱۳۹۳	عملیات الله اکبر
۱۳۹۳	عملیات نصر
۱۳۹۳	عملیات شباکوه
تحت اقدام	نبردهای صحنه عملیات غرب
تحت اقدام	نبردهای منطقه اهواز و سوسنگرد در آغاز جنگ تحمیلی

به علاوه، ده‌ها عناوین دیگر که در مراکز اسناد معتبر آجا موجود و بهره‌برداری می‌گردد.

سخن ویراستار

در مرکز اسناد هیئت معارف جنگ «شهید سپهبد علی صیاد شیرازی» کپی نسخه‌ای از این کتاب را در کنار سایر کتابهایی که به قلم نویسنده محترم آن، مرحوم جناب سرهنگ سید یعقوب حسینی در زمان خود تهیه شده است، مشاهده، مطالعه و بررسی نمودم.

با مطالعه و بررسی مطالب این کتاب و دیگر کتابها به قلم ایشان متوجه شدم که چه کار بزرگ و بی‌نظیری توسط نویسنده، در زمان جنگ انجام گرفته است. شاید اگر چنین همت عالی از سوی نویسنده و حمایت از طرف فرمانده وقت نزاجا، دافوس و رئیس عقیدتی سیاسی آجا به سال ۶۱ به بعد به اجرا درآمد، وجود نداشت، امروز با نیرویی چندبرابر آن زمان، هرگز به چنین مدارک و نگارش نمی‌توانستیم دست یابیم. بدین ترتیب تاریخ نظامی این کشور از چگونگی روزه‌ها، درگیری‌ها، محدودیت‌ها، عملیات‌ها، اقدامات محروم می‌ماند. همین کمبودها سبب ورشکندگی از بیان واقعیت‌ها و تحریف‌ها ... می‌گردید، همچنان که بسیاری از حوادث جنگ تحریف شده، به سبب آن که از جزئیات و اطلاعات کمی و کیفی آن، مدارکی باقی نمانده و یا به موقع در اختیار پژوهشگران قرار داده نشده است، امکان تدوین و تحلیل دقیق آن وجود ندارد.

یادم می‌آید در سال ۱۳۶۲ که مشغول طی دوره دافوس بودم، در یکی از روزها که فرمانده وقت نزاجا - جناب سرهنگ صیاد شیرازی جهت سخنرانی برای دانشجویان و اساتید به سالن اجتماعات دانشکده تشریف آورده بودند، در محضر خروج ایشان از سالن، جناب سرهنگ حسینی که در آن زمان بازنشسته و با لباس شخصی بودند و در آن جمع به غیر از فرمانده وقت دافوس - جناب سرهنگ فاضل که هم‌دوره ایشان نیز بودند و از همه مسن‌تر بودند، تعدادی از کتاب‌های مجلد شده را درباره دفاع مقدس در روی میزی به صورت تایپ شده، به حضور فرمانده نیروی زمینی ارائه و توضیح دادند. از آن صحبت‌ها، این‌طور یادم می‌آید که این دیدار و اقدامات، سابقه قبلی داشته و قبلاً فرمانده نیروی مستورات درباره پشتیبانی از اقدام ایشان و در اختیار گذاشتن مدارک و نیروی انسانی مورد نیاز صادر نموده بودند. در آن جلسه، در پی گزارش جناب سرهنگ حسینی، دستورات تکمیلی دیگری به فرمانده دافوس و همراهان ابلاغ نمودند.

سال‌ها از زمان این خاطره گذشت، تا آن که ۲۲ سال بعد، در سال ۱۳۸۴ به واسطه مسئولیت مدیریتی که در مجموعه هیئت معارف جنگ داشتم، با ملاحظه نسخه‌های کتاب‌های تایپ شده موجود به قلم ایشان در مرکز اسناد و نیز به سبب آن که مأموریت تهیه، تنظیم و انتشارات کتابهای موردنظر هیئت معارف جنگ را داشتم، درصدد برآمدم که با ایشان تماس و راجع به انتشار این کتابها، نظرشان را جویا شوم. بالاخره بعد از مدتی جستجو، موفق به تماس تلفنی شده و درخواست نمودم که به هیئت معارف جنگ تشریف بیاورند و حضوری مذاکره نمائیم. محبت نمودند و از کرج به تهران در روز تعیین شده - ۸۴/۴/۲۱ - تشریف آوردند. خلاصه نظرشان این بود که «من هر چه در توانم بود، در زمان خود به نگارش درآوردیم و راجع به دافوس و عقیدتی سیاسی اجا قرار دادم، اکنون دیگر توان ادامه و اقدامات تکمیلی در مورد این موضوعات ندارم. شما آن چه که به صلاح و مفید برای تاریخ نظامی این کشوری دانید انجام دهید»

یک جلسه دیگر نیز برای مصاحبه - ۴/۵/۱۸ - همراه یکی از همکاران افتخاری به منزل جناب سرهنگ حسینی رفتیم. ای کاش این مصاحبه‌ها ادامه می‌یافت، که متأسفانه از طرف آن همکار محترم، چنین امکانی حاصل نشد.

بعد از آن جلسه، هیئت معارف جنگ توانست سه عنوان کتاب «تاریخ نظامی جنگ تحمیلی ج ۱ و ۲ و جبهه جنوب در شهریور ۵۹» به قلم ایشان به تعدادی به منزل نویسنده محترم ارسال نماید. احتمالاً آنها را ملاحظه کردند. تا آن که در سال ۱۳۸۸ خبر ناگوار فوت ایشان دریافت شد ...

ریاست محترم هیئت معارف جنگ ... امیر سرتیپ آراسته، همیشه اصرار دارند تا فرصت‌ها از دست نرفته و پیشکسوتان دفاع مقدس در حیات هستند، کلیه مطالب و مدارک جمع‌آوری شده، تنظیم، تدوین و انتشار یابند، تا نسل کنونی و آیندگان بتوانند از مجموعه افتخارات دفاعی کشور خود بهره‌برداری نمایند.

بر اساس این تدبیر، تاکنون - سال ۹۴ - بیش از ۱۲۰ عنوان کتاب‌های مستند درباره دفاع مقدس توسط این هیئت انتشار یافته و در فهرست منابع بسیاری از کتابهای مستند

درباره جنگ تحمیلی قرار گرفته‌اند. مسلماً اگر حمایت و تشویق ریاست هیئت نبود، چنین دستاوردی حاصل نمی‌شد. بر خود لازم می‌دانم به این جهت سپاسگزاری خود را از ایشان اعلام نمایم.

همان‌طور که خوانندگان محترم ملاحظه می‌فرمایند، مدارک، مکاتبات، خاطرات و اظهارنظرهایی که در کتابهای این نویسنده محترم آمده است، بیانگر چگونگی بخش مهمی از فعالیت‌ها، اقدامات ستادی، اجرایی یگان‌های نظامی میدان رزم، در آن زمان است که از بایگانی‌های غیرقابل دسترس دیگران خارج گشته و به ملت ایران برای ماندگاری در تاریخ و بهره‌برداری علمی و تنوع ارائه شده است. مسلماً اگر آن روز این کار انجام نمی‌شد، امروز دیگر به هیچ وجه، چنین مدارک، یافت نمی‌شد.

در مرحله آماده سازی هر کدام از این کتاب‌ها، مشاهده می‌شد که در نسخه موجود، در مرکز اسناد هیئت معارف جنگ «سپهد سپهد علی صیاد شیرازی» یک یا چند صفحه از آن وجود ندارد. به ناچار به مرکز اسناد سازمان عقیدتی سیاسی ارتش و یا معاونت پژوهش و تولید علم دانشکده فرماندهی و ستاد ارتش (دئوس آجا) مراجعه و از روی نسخه موجود در آن قسمت‌ها، صفحات مورد نظر را یافته و مجدداً استفاده قرار دادم. بر خود لازم می‌دانم از همکاران محترم این دو مجموعه علمی، نظامی و فرهنگی، تر ارزش که اینجانب را یاری فرمودند، سپاسگزاری نمایم.

انتظار نیست که این نوع کتاب‌ها که صرفاً بیان رسمی و نظامی دارند، مورد استفاده و علاقه عموم قرار گیرند. بلکه این کتاب‌ها با هدف‌های پژوهشی، تاریخی نظامی برای پژوهشگران، علاقمندان، کارشناسان، افسران، مدیران مراکز و دانشگاه‌های نظامی تدوین و انتشار می‌یابند. این نوع کتابها تعریف و کاربرد خاص خود را دارند و نگارش آنها نیز فقط از صاحبان دانش و تخصص نظامی که استعداد قلم‌نگاری هم داشته باشند برمی‌آید. انصافاً، نویسنده این کتاب که از بزرگان این فن بودند، به خوبی از عهده این تعریف‌ها و هدف‌های خاص مورد نظر برآمده‌اند.

نکته قابل توجه دیگر، آن است که کلیه پیام‌ها و اسناد آورده شده در این کتاب جای توضیح، تفسیر، بحث و اظهارنظر کارشناسی دارد. برای دریافت نکات آموزشی، تاریخی،

نظامی و بالاخره درس‌هایی که از این حوادث و تجارب برای حال و آینده می‌توان کسب نمود، جای چنین مباحثی خالی است.

در این مرحله از تدوین و تنظیم و نشر کتاب، تصمیم گرفته شد، وقت و توان خود را بیشتر صرف انتشار آثار باقی‌مانده با شکل موجود نمائیم تا درحدی که خداوند توفیق زندگی دنیوی به ما می‌دهد، این خدمت را انجام و این آثار و اسناد تاریخی نظامی کشور را از قفسه‌های بانگانی خارج و با انتشار آنها به شکل مناسب، در انتظار و دسترس عموم قرار دهیم. اقدامات تکمیلی و بهره‌برداری کارشناسانه از این کتابها، اگر ما هم فرصت نیابیم، مسلماً دیگران با درخواست این کتابها انجام خواهند داد. آن قسمت از خواسته‌هایی ما نیز به این ترتیب به خواست شماست پیاده برآورده خواهد شد.

ضمناً باید توجه داشت که با توجه به اهمیت و حیاتی بودن موضوع مورد نگارش، نویسنده محترم آن چه که به نظرش مدت و یا منفی رسیده، بیان نموده است. با همین نگرش، اسناد منفی نیز ارائه گردیده است. اما متأسفانه مشکلی که افراد بشر دارند، آن است که ذهن آنان قادر به اندازه‌گیری دقیق از داده‌ها و شنیده‌ها که به‌طور نمونه ارائه می‌شوند نمی‌باشد. ممکن است با دیدن، شنیدن و خواندن یک نمونه از موضوعی، آن نمونه را خارج از اندازه واقعی در کل موضوع تعریف و نتیجه‌گیری کنند یا منفی نمایند، درحالی که هیچ وقت این نوع قضاوت و نتیجه‌گیری درست نیست. قضاوتی می‌تواند درست باشد که دقیقاً تمام جزئیات و ابعاد کمی و کیفی و شرایط زمان، مکان و اوضاع و احوال اجتماعی آن مشخص باشد. درباره این بحث، هر کس مثالهای زیادی در ذهن خود دارد. مثلاً چقدر شنیدید که همه ... اینطورند، یا همه ... چنین‌اند و یا ... گوینده با محور قرار دادن یک نمونه، آن را به کل موضوع تطبیق می‌دهد.

با توجه به چنین آسیبی که مطالب یا اسناد منفی در خوانندگان ایجاد می‌کنند، معمولاً در کتابها از ارائه آن‌ها خودداری می‌کنند.

رسانه‌ها هم در دنیای امروز، وقتی نظر خاصی را می‌خواهند به مخاطبان خود به غلط یا درست باور دهند، با استفاده از همین ضعف اندازه‌گیری ذهنی افراد بشر، با ارائه چند

نمونه محدود مثبت یا منفی، نتیجه‌گیری مثبت یا منفی به مخاطبان القاء می‌کنند. این توضیحات به جهت آن بود که خوانندگان محترم با مطالعه اسناد و مطالب مثبت یا منفی این کتاب، از نتیجه‌گیری غلط اجتناب نمایند و یا با برداشت ناقص از متن کتاب به بیراهه کشانده نشوند.

ما نیز همان طور که نویسنده محترم ارائه داده، امانتداری نموده و در کتاب آوردیم. هر چند که ممکن است بعضی از مباحث ارائه شده نیاز به نقد کارشناسان و اهل فن دیگری هم باشد. این به‌داشت نیز طبیعی و منطقی است. نویسنده محترم نیز خود به این نکته توجه و در پایان مقدمه کتابهای خود به آن اشاره نموده‌اند.

نکته آموزنده دیگری که علما خوانندگان محترم توجه خواهند نمود، آن است که در آن شرایط و زمان به‌خت چگونگی یگان‌ها و رده‌های مختلف فرماندهی، با بالادست و زیردست خود، صادقانه و به‌دلیل، مکاتبات و به دور از رعایت ملاحظات خوش‌آیندی و یا بدآیندی رده‌ها، به بیان واقعیت‌های موجود و مدیریت بحران پرداخته‌اند.

امید است که در جهت ادامه راه و شفاف‌سازی از حماسه تاریخی ملت بزرگ ایران در دفاع مقدس موفق بوده باشیم. ثواب این کار را نیز برای نویسنده محترم اهدا می‌نمائیم.

با سلام و احترام

ر. پ. ۲ ستاد نجات علی صادقی گویا

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلُ

بگو! در روی زمین بگردید و ببینید پایان کار پیشینیان چگونه بوده است.

(سوره روم آیه ۴۲)

پیشگفتار (مدارک تاریخی جنگ تحمیلی)

یادآوری مهم:

از بررسیندگان، خوانندگان و استفاده کنندگان این مدارک درخواست می شود قبل از بررسی بدینکات زیر توجه فرمایند:

۱- دستورالعمل تهیه مدارک:

این مدارک در تاریخ ۶۰/۰۲/۱۵ - ۶۱/۴/۳۰ معاونت آموزشی نیروی زمینی جمهوری اسلامی ایران برداشته و تنظیم و تدوین گردیده است.

۲- هدفهای اصلی:

هدفهای اصلی تهیه این مدارک طبق دستورالعمل یاد شده بالا به شرح زیر بوده است:

الف- تجزیه و تحلیل هر یک از نبردهای عمده و بررسی علل پیروزی یا شکست آنها.

ب- ایجاد زمینه مطلوب برای تهیه مسائل آموزشی مرتبط با جنگ نیروی زمینی ارتش جمهوری اسلامی ایران.

پ- بهره برداری آموزشی از تجربیات به دست آمده از جنگ تحمیلی.

۳- اسناد بهره برداری شده برای تهیه این مدرک:

الف- برآوردهای ستادی، طرحها و دستورات عملیاتی تهیه شده در ستاد مشترک، نیروی زمینی و لشکرها و تیپهای اجرا کننده عملیات که در پروندههای عملیاتی و اطلاعاتی نیروی زمینی و ردههای پائین تر ثبت شده بود.

ب- پیامها و دستورات و گزارش‌های مبادله شده بین قرارگاهها، شامل ستاد مشترک، نیروی زمینی لشکرها و تیپهای اجرا کننده عملیات که در پرونده‌های عملیاتی و اطلاعاتی این قرارگاهها ثبت گردیده بود.

پ- خاطرات شخصی معدودی از فرماندهان و افسران ستاد که شخصاً در طرح‌ریزی و هدایت عملیات شرکت و یا حضور داشتند.

ت- مدارک مورد نظر تا رده قرارگاه، لشکر و تیپ‌های مستقل بوده است و پیامها و دست‌رانی‌ها، بین قرارگاه تیپ‌ها و گردان‌ها و رده‌های پایین‌تر مبادله شده در بیشتر این مدارک منظور نگه دیده است.

۴- درخواست اسناد سازمان‌های خارج از نژاجا:

از سازمان‌های خارج از رده نیروی زمینی درخواست شد، برای تکمیل این مدارک اسناد و مدارک عملیاتی مربوط به نبرد ای جنگ را در اختیار نیروی زمینی قرار دهند ولی تا تکمیل این مجموعه مدارک خواسته شده ۱۱ سال نکردند. این سازمان‌ها عبارتند از:

الف- سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران که نقش فعال و سهمی بسیار در عملیات داشتند.

ب- ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران که در طرح‌ریزی و هدایت جنبه‌های سیاسی و اقتصادی جنگ تحمیلی، نقش اصلی را داشته است.

پ- ژاندارمری جمهوری اسلامی ایران که قسمت عمده یگان‌های آن دوش‌به‌دوش برادران سرباز خود با یگان‌های نیروی زمینی ارتش جمهوری اسلامی ایران در نبردها شرکت داشتند.

ت- نیروی هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران که در پشتیبانی نزدیک هوایی و ترابری یگان‌های نیروی زمینی عامل مهمی بود.

ث- نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران که در منطقه آبادان و خرمشهر قسمتی از تلاش‌های پدافندی و آفندی در این منطقه را عهده‌دار بود.

توجه: به تهیه کنندگان تاریخ کامل جنگ تحمیلی توصیه می‌گردد، ضمن بررسی این مجموعه، همکاری سازمان‌های یاد شده بالا را نیز درخواست کنند و مدارک عملیاتی آن سازمان‌ها را دریافت و در جریان حوادث جنگ تحمیلی منظور نمایند.

۵- روش گرد آوری مدارک مورد نیاز:

الف- عین پرونده‌های عملیاتی و دستورات و طرح‌های عملیاتی قرارگاه‌های شرکت کننده در عملیات درخواست و دریافت شد و تمام برگ‌های این اسناد و مدارک مورد بررسی قرار گرفت.

ب- از کلیه طی‌ها و دستورات عملیاتی و برآوردهای ستادی و دستورات جزء بجزء نسخه برداری شده عیناً در کتاب مربوطه آورده شد.

پ- پرونده‌های ستادی معاونت عملیات و اطلاعات نیروی زمینی، قرارگاه مقدم نیروی زمینی در جنوب و لشکر ۱۱۰۱۶، ۷۷ و ۹۲ و تیپ‌های ۵۵ هوابرد و ۸۴ پیاده که در اختیار گروه بررسی قرار داده شد، عیناً مطالعه گردید و پیام‌ها و دستوراتی که بین قرارگاه‌های شرکت کننده در عملیات (تأریخ نیپ داخل) مبادله شده بود و تاثیر قابل ملاحظه‌ای در هدایت نبردها داشت، عیناً نسخه برداری شد و در کتابها آورده شد. لازم به تذکر است که فقط پیام‌هایی نسخه برداری شد که از نظر افسر بررسی کننده حائز اهمیت تشخیص داده شد و ممکن است پیام‌هایی بوده باشد که از نظر افسران دیگر مهم بوده‌اند ولی در این کتاب منظور نگردیده‌اند.

ت- طی امریه‌ای از طریق ستاد نیروی زمینی از کلیه افسران و درجه داران و سربازان و غیر نظامیان شرکت کننده در جنگ تحمیلی درخواست شد، خاطرات خود را بنویسند و برای گروه بررسی ارسال نمایند، تا به نام خود آنان ثبت گردد، ولی پاسخ مثبتی به این خواسته گروه بررسی داده نشد.

۶- نکته قابل توجه خوانندگان

نکته مهمی که لازم است مورد توجه قرار گیرد، مطالب مربوط به استنباط و نظریات و مشاهدات و خاطرات شخصی افسر بررسی کننده از جریان حوادث هر عملیات با توجه به مدارک گردآوری شده و ارتباط دادن حوادث با یکدیگر می باشد. لذا به صورت یک نتیجه قطعی و کامل نباید تلقی شود، بلکه ممکن است بررسی کنندگان دیگر مدارک دیگری از هر عملیات به دست آورند، یا شخصاً در عملیاتی مورد داشته اند و شاهد عینی جریان حوادث نبوده اند که در ارتباط حوادث، نتیجه گیری دیگری از هر عملیات بکنند و نظریات کامل تری ارائه نمایند. مسلماً مدارک گردآوری شده در این کتاب ثبت و ضبط همه جریانات نیست و چه بسا اسناد و مدارک عملیاتی در پرونده های عملیاتی تیپها و گردانها و گروهانها و سایر سازمانها وجود داشته باشد که می توانند جریان وقایع را روشن تر ارائه کنند. این گونه مدارک در هنگام تدوین این کتاب در اختیار افسر بررسی کننده نبود. امید است بررسی کنندگان و محققان در تاریخ جنگ تحمیلی برای تکمیل این مدارک گردآوری شده اقدام کنند تا تاریخ نظامی و در صورت امکان تاریخ سیاسی این جنگ تحمیلی که قسمتی از تاریخ میهن اسلامی ما برای تسللهای آینده ملت ایران عزیز خواهد بود، هر چه کامل تر تهیه و تدوین گردد.

غرض نقشی است کز ما باز ماند که هدایت را می بینم بقایی

افسر بهیه کننده:

سرهنگ زرهی ستاد سید یعقوب حسینی

فروردین سال ۱۳۶۲